

Szükségből

Énekek: 167: 1-3; 166: 1-4; 475: 1-3; 395.

Bibliaolvasás: ApCsel 4: 23-31.

Alapige: ApCsel 4: 29-30.

Az imádkozó szívnek első és legbiztosabb ismertető jele kétségtelenül a tehetetlenség.¹A tehetetlenségünk megtapasztalása első hallásra nem valami kedvelt dolog. A tehetetlenségig kiszolgáltatott voltunk az a szükség, amelynek világában megfogam és kibontakozik az imádság, a szüntelenül imádkozó állapotunk. Bármilyen szükségünknek nincs motiválóbb a Nap alatt. Tehetetlen vagy a te legjobb imádságod. Sokkal jobban kiált ez szívedből Isten szívéhez, mint minden más szavad és megfogalmazott imádságod. Ő már az első pillanattól kezdve hall téged, amikor erőt vett rajtad tehetetlen vagy, és azonnal kész arra, hogy segítsen rajtad. Ma éppen úgy, mint akkor, amikor meghallgatta a gutaütött tehetetlen és hangtalan imáját.² „Imádság és tehetetlenség tehát elválaszthatatlanul összetartoznak. Azt mondhatnánk, hogy csak a tehetetlenek tudnak imádkozni.”³ Imádság a javából az, amikor a tehetetlenségünk kényszerít, akkor nem a szép szavakat és azok összefűzését keressük, hanem az életfontosságú igazságot ragadjuk meg; így kiáltunk Atyánkhoz és Megváltónkhoz. Akkor egész lényedből, a szívedből az Isten szívéhez szólsz. Artikulálatlan nyögéssé, sóhajjává, kiáltássá, vagy éppen szavakká formálódó nagy szükséged, amiben teljes emberi valód benne van, Krisztus előtt áll, mennyei Atyád pedig a lehető legtisztábban hall és kész arra, hogy segítsen rajtad.

Isten a Krisztus váltsága által olyan szükségállapotot támasztott, amelyben az egyetlen megoldás Jézus Krisztus; mennyei Atyánk Őt, azaz Szent Fiát, a halottak közül feltámasztott Krisztust adta nekünk válaszképpen minden szükségünkre. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy oly tátony szükség vesz körül kívül és belül, alul és fölül, minden oldalról, hogy azt egyes egyedül csak Jézus tudja kezelni, ezért mindenekelőtt és mindenekfelett mindenben Ő reá vagyok utalva. Ez a kiszolgáltatottság olyan tehetetlenség, ami egyben a leghatalmasabb vigasztalás is, akár élek, akár halok, a jelenlegi testemben legyek vagy az új testben, az egyetlen, aki a legközelebb van én hozzám, Jézus Krisztus, Istennek Szent Fia!

Krisztusszükségünk tehát a mi igazi állapotunk, mely állapotban az imádkozás olyan, mint a testünkben a szívdobogás és a lélegzés. Az újjászületett ember létállapota tehát az imádság, amelyet mennyei Atyánk azonnal, mint konkrét szükségünk kiáltását hall meg.

Hasonló ez az állapot az édesanya és kisded csecsemője közti titokzatos kapcsolatra. A kívülálló idegen csak éktelen kiáltást hall, de a gyermek édesanyja konkrétan tudja, hogy fiának éppen mire van szüksége. „Ő, aki Atyja mindazoknak, akiket anyának és akiket gyermekeknek neveznek mennyen és földön, hasonlóképpen bánik velünk.”⁴

Sokan úgy képzelik el a keresztyén életet, hogy az idő múlásával egyre kevésbé lesz tehetetlen az ember, egyre kevésbé lesz szükségben, vagy éppenséggel kiszolgáltatott

¹ O. Hallesby: Az imádságról, Evangéliumi Kiadó. o. 11.

² Uo. 12 o. Vesd össze a Máté 9:2-8 verseivel!

³ Uo. 11. o

⁴ Uo. 12..o.

állapotban. Lila ábránd és téveszme! Kiábrándító dolgot mondok ezzel. Sajnos az ellenkezője az igaz. Az igazság az, hogy a megfeszített Krisztussal együtt, mi magunk is az ő keresztfájára kerültünk, azon a fán pedig tehetetlen és kiszolgáltatott az ember, éppen úgy, mint a halálban! Az idő múlásával tehát egyre jobban tárul fel a szükségem és a nyomorúságom, a teljes kiszolgáltatott, erőtlen voltom, minek következtében egyre nagyobb mélységből hívom, kiáltom Istent, aki Krisztusért mennyei Atyám!

Nagy oltalom és biztonság van ebben az Isten akarata szerinti állapotban. Minél hamarabb ismerem fel, hogy meddig tart az én erőm, annál hamarabb nyílik lehetőségem arra, hogy rá, - vagy bele kapcsolódjam mennyei Uram, a halottak közül feltámasztott Jézus Krisztus mindenható erőforrásaiba.

Ez a rá-utaltság nemcsak a megtérés előtti van így, sokkal inkább így van ez megtérésünk és újjászületésünk után! Ez a tehetetlenség az Isten népe nagy erejének a titka, a legfőbb menedéke, elpusztíthatatlan oltalma és erődítménye.

Alapigénkben a Krisztus gyülekezetének egy olyan kiáltását, könyörgését, de ugyanakkor hitvalló imádságát hallottuk, amit nagy, valós életveszélyben imádkozott, még hozzá szüntelenül, akkor is, ha összegyűltek, és akkor is, amikor ki-ki a maga feladatát látta el az Istentől rendelt helyén.

Ahogy a hálnak a víz, úgy a keresztyének e világi lételeme az életveszély és a biztonság, két egymásnak feszülő valóság egyszerre és egy időben. Olvassuk el erről Pál bizonyágtételét, aki felsorolja a veszedelmeket, amelyben útja során minduntalan belesodródott!

„Mi erőtlének (21 v.), Krisztus szolgálói (23 v.) több fáradság, több vereség, több börtön, gyakorta való halálos [veszedelem] által” vagyunk azok. A zsidóktól ötször kaptam negyvenet egy híján. Háromszor megostoroztak, egyszer megköveztek, háromszor hajótörést szenvedtem, éjt-napot a mélységben töltöttem; Gyakorta való utazásban, veszedelemben folyó vizeken, veszedelemben rablók közt, veszedelemben népem között, veszedelemben pogányok között, veszedelemben városban, veszedelemben pusztában, veszedelemben tengeren, veszedelemben hamis atyafiak közt; Fáradtságban és nyomorúságban, gyakorta való virrasztásban, éhségben és szomjúságban, gyakorta való böjtölésben, hidegben és mezítelenségben. Mindezekon kívül van az én naponkénti zaklattatásom, az összes gyülekezetek gondja. Ki beteg, hogy én is beteg ne volnék? Ki botránkozik meg, hogy én is ne égnék? Ha dicsekednem kell, az én gyengeségemmel dicsekszem. Az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, aki mindörökké áldott, tudja, hogy nem hazudom.”⁵

Mi volt a pünkösdi gyülekezet egzisztenciális életveszélye? A zsidók, keresztyén zsidók ellen tervbe vett anchlussa, holocaustja, az a zsidó-keresztyén soah, vagy purim,⁶ vagy pészách,⁷

⁵ 2Kor 11:24-31.

⁶ „Az első hónapban, ez Nisán hónapja, Ahasvérus királyságának tizenkettedik évében, **Púrt**, azaz sorsot vetének Hámán előtt napról-napra és hónapról-hónapra a tizenkettedikig, s ez Adár hónapja. És monda Hámán Ahasvérus királynak: Van egy nép, elszórva és elkülönítve a népek között, országod minden tartományában, és az ő törvényei különböznek minden nemzetségtől, és a király törvényeit nem teljesíti; a királynak bizony nem illik úgy hagyni őket. Ha a királynak tetszik, írja meg, hogy ők elvesztessenek, és én tízezer talentum ezüstöt mérek a hivatalnokok kezeibe, hogy a király kincstárába vigyék. Akkor lehúzá a király az ő gyűrűjét a maga kezéről, és adá azt az agágibeli Hámánnak, Hammedáta fiának, a zsidók ellenségének. És monda a király Hámánnak: Az ezüst tied legyen s a nép is, hogy azt cselekedjed vele, ami neked tetszik.” Eszt 3:7-11.

ami az éppen kibontakozó keresztyénséget és Isten országát célozta meg. Amikor ugyanaz a jeruzsálemi vezetőség látván látta, hogy a názáreti Jézus nevében ugyanolyan csodák történnek, mintha maga az általuk keresztre feszített Jézus lenne jelen, a Mesterük és Uruk sorsát szánták az összes keresztyénnek. Ez az akarat, célkitűzés, szándék és törekvés azóta semmit nem változott, ahogy a keresztyéneket levadászó módszerek sem. Lehet ugyan tagadni a XXI. századi keresztyénüldözést, de attól még nagy erővel globális viszonylatokban történik.

A tanítványok komolyan vették, hogy vérdíj van kitűzve a fejükre, azaz, hogy valaki pénzt kap azért, ha majd lemészárolja őket. Saulus egy volt azok közül, akik ezzel az ártatlan vérben tocsogó pénzzel a velejéig bemocskolta a lelkét. A főpapoktól felhatalmazva⁸ öldökléstől lihegve üldözte a keresztyéneket! Ez a jeruzsálemi közösség a torkán érezte a kést, amikor elmondta ezt a Bibliában is megmaradt imádságot. Valószínű, hogy azért maradt meg ennyire érintetlenül, mert utána, még nagyon sokszor imádkozott így a Krisztus népe. Bárhol a világon, amikor vértanú halált halt egy keresztyén, minden keresztyén belerendült és a lénye mélyéig érintve érezte magát. Ezt követően senki nem tudja úgy élni az életét, mintha a keresztyének fejére kitűzött vérdíj nem létezne. Akiben a Krisztus Lelke van, ezt a valóságot nem tagadja le, hanem mindennapi imádkozásának a témájává teszi azt.

Az imádság szerkezetét tekintve a következő öt részből áll.

1. Dicsőítő hitvallás arról, hogy Isten Krisztus által teremtette, tartja fenn és igazgatja a világot, vagyis Ő a Mindenható, akinek adatott minden hatalom mennyen és földön. Hitvallás arról, hogy a Krisztus váltsága által kibontakozó Isten országa feltartóztatathatatlannul célba fog érni. Ezt a bizonyosságot foglalja össze az egyház egyetemes hitvallása is, a „Hiszek egy Istenben (...)” kezdetű hitvallásunk. Vallást tettek arról, hogy ők a bennük lévő Lélek által azon túlmenően, hogy ők az Isten fiai, ugyanakkor az igaz próféták utódai és örökösei is, nemcsak a Szentlélek általi prédikálásban és tanúvallomásban, hanem az üldöztetésekben is.
2. A Zsoltár 2 igéivel megnevezték, megragadták, megfogalmazták és formát adtak azon teljesen kiszolgáltatott veszélyhelyzetüknek, amibe az üldözőik miatt minden nap, minden órában és minden percben benne vannak. Megvallották, hogy tisztában vannak azzal, hogy az ellenük kitervelt holocaust zöld jelzést kapott, ugyanaz a sors vár rájuk is, mint a Názáreti Jézusra. És ez nem paranoja, nem egy önszugerált üldözéstől való rettegés, hanem a világ részéről egy valóságosan működő gyilkos forgatókönyv szerint kibontakozó program, vagy pogrom, ahogy jobban tetszik, aminek a Jelenések könyve szerint az Isten kifürkészhetetlen akaratából is meg kell történnie.
3. Ezzel az állandó fenyegetéssel viszont valamit kezdeniük kellett, ahogy nekünk is. Ők tehát ezt a valós fenyegetést, halálközeli állapotukat emelték erős kiáltások közt Istenükhöz és Atyjukhoz, mint Jézus sorsában részesülő fiak, hogy teljes bátorságuk

⁷ „Mert általmégyek Egyiptom földén ezen éjszakán és megölök minden elsőszülöttet Egyiptom földén, az embertől kezdve a baromig, és Egyiptom minden istene felett ítéletet tartok, én, az Úr. De a vér jelül lesz nektek a házacon, amelyekben ti lesztok, s meglátom a vért és elmegyek (héberül פֶּסַח PésZáH=*kikerülés*, megkímélés innen a magyar pászka) mellettetek és nem lesz rajtatok a csapás veszedelmeire, mikor megverem Egyiptom földét. 2Móz 12:12-13. פֶּסַח (pesah) - 1) kikerülés, megkímélés (kikövetkeztetett jelentés) 2) peszahi (páska-)bárány, húsvéti bárány 3) peszahpeszah (páska, zsidó húsvét) napja Etimológia: a H6452-ből; vö. G3957 πασχα

⁸ Apcs 9:14; Apcs 26:10 és 12.

legyen az igazság igéjét megvallani és hirdetni; más szavakkal, legyen nagyobb világosság a sötétséggel szemben! Legyen még megcáfolhatatlanabb (ApCSel 4: 21) az Isten kibontakozó országa és Jézus Krisztus evangéliuma.

Arra kérték Istent, hogy jelenjen meg világosan szent népe oldalán, szégyeníts meg ellenségeit, dicsőítse meg szent nevét az ő igaz népe által, az ilyen halálfélelemből könyörgő népe által. Győzelmet adva a gonosz felett, tartsa meg az Úr az ő egyházát, ahogyan Izraelt is megtartotta a Mózes, a próféták, vagy éppenséggel Eszter királyné által.

4. Végül ez a gyülekezet bizonyosságot nyert még abban a minutumban, hogy Isten ezt az imádságot meghallgatta; jól tudta ezt minden könyörögve imádkozó lélek is ott azon a helyen, mert ki-ki beleremegett minden egyes kimondott igében, és ha ők már belerendültek Krisztussal együtt a mennyégben,⁹ akkor ezt követte a föld is. Jézus Krisztus feleletét kel tetten érnünk abban a valóságban, hogy te imádkozol, mert a te imádságod, imádkozó voltod annak a gyümölcse, hogy Jézus zörgetett szíved ajtaján, amit meghallottál és imádban megnyíltál a Számára. Ő tehát felelt a te imádságodra. Belépett életedben azon az ajtón keresztül, amelyet tehetetlenségedben megnyitottál előtte. Ő már a szívedben lakik és munkálkodik benne.¹⁰
5. Az imádság záró része nincs leírva, de mindezt követte az Istennek szóló hitvalló hála és dicsőítés, ahogy az Uri-imának is a hitvalló hála és a dicsőítés ad keretet.

Ez a váltság köszikláján álló imádság iskolapéldája a te imádságodnak és ennek a gyülekezetnek az imádságának a vázlata, az Isten hittel történő dicsőítésének keretébe foglalt erős kiáltásnak az alapszerkezete. Tanuljuk hát meg és Isten Szentlelkét segítségül hívva gyakoroljuk! Ámen.

⁹ „Míglen éneklünk mennyégben: (...)” Énekeskönyv, Kiadja a Magyarországi református Egyház Kálvin János Kiadója Budapest, 2002. oldal 245. 166. számú ének 3. verse.

¹⁰ O. Hallesby: Az imádságról, Evangéliumi Kiadó. o. 14.